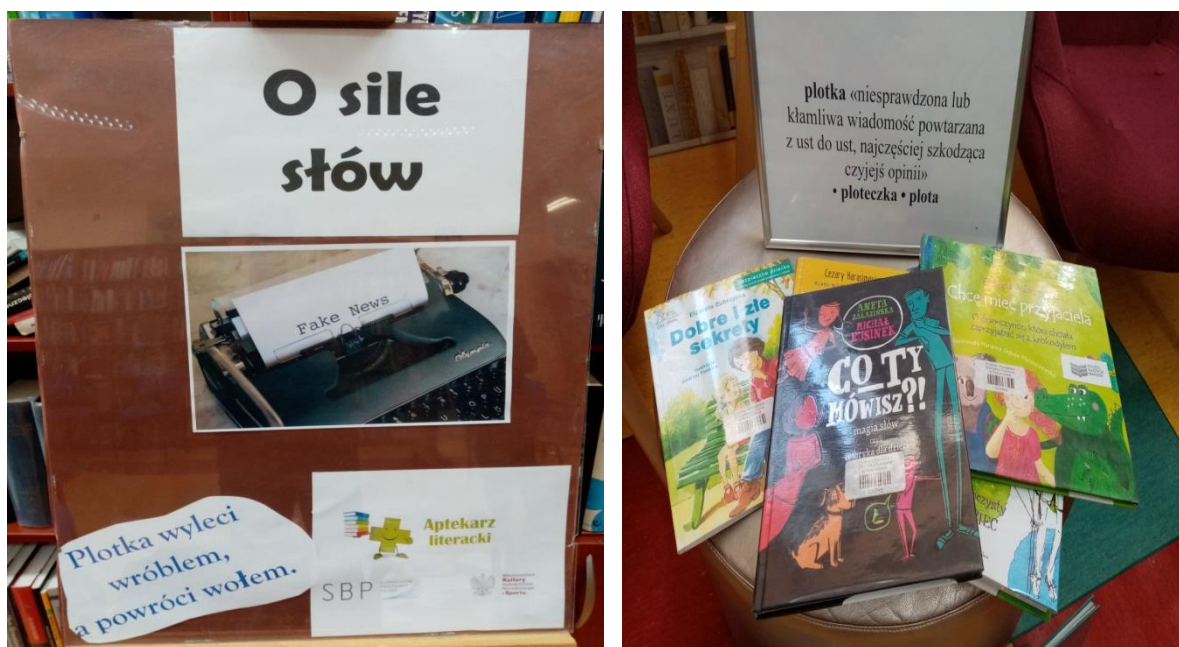

„Nie wierzymy plotce, czyli o sile słów”. Relacja ze spotkania realizowanego w ramach projektu **“Aptekarz literacki - cykl szkoleń online”** realizowanego przez Stowarzyszenie Bibliotekarzy Polskich – Zarząd Główny

15 października 2021 r. 25 uczniów klasy V z Publicznej Szkoły Podstawowej im. ks. prof. J. Pastuszki w Rzecznowie uczestniczyło w warsztatach biblioterapeutycznych pt. „**„Nie wierzymy plotce, czyli o sile słów”**”. Podczas zajęć zapoznali się z tekstem „Jablka pana Peabody’ego” Madonny, który był przyczynkiem do rozmowy na temat plotki. Wybór mój był wynikiem rozmowy z jedną z wychowawczyń na temat uczniów w jej klasie. Zaproponowane warsztaty były dla niej bardzo ważne, dlatego zaprosiłam na nie szkolną psycholog – panią Aldonę Rutkowską, która miała pełnić rolę obserwatora oraz eksperta, podsumowującego poszczególne etapy warsztatów.

Do przeprowadzenia warsztatów posłużył mi scenariusz przygotowany przez Urszulę Zaburę- Zadorną pt. „Nie wierzymy plotce”- scenariusz o sile słów, opublikowany w „Bibliotece w szkole”, 2017, nr 10, s. 14-15.

1. Powitanie i definiowanie.

Po powitaniu i przedstawieniu tematu spotkania uczestnicy wylosowali papierowe jabłka w różnych kolorach. Wpisali na nich swoje imiona. Zachęcałam uczniów (stosując się do scenariusza) do przedstawienia się w niecodzienny, metaforyczny sposób. Podczas tego pierwszego etapu widoczna była nieznaczna rezerwa wobec „otwarcia się” na grupę. Ale przy odrobinie zachęty przeszliśmy ten element zajęć. Następnie przeprowadziliśmy dyskusję na temat tego czy uczniowie wiedzą, czym jest plotka. Do tego celu na środku koła, (gdzie siedzieli uczestnicy) zamieściłam definicję plotki. Pozwoliłam, aby uczniowie dali przykłady funkcjonowania plotki ze swojego życia.

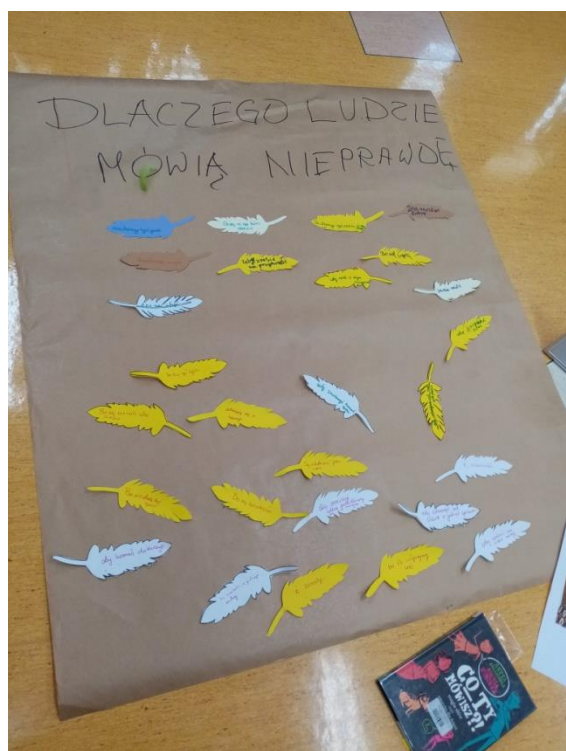
2. Waga tekstu literackiego

Zastanawiałam się czy odczytanie w całości tekstu Madonny „Jablka pana Peabody’ego” uruchomi wyobraźnię i kreatywność słuchaczy, ale udało się. Pomogły w tym ilustracje oraz to, że uczestnicy nie znali tego utworu. Po przeczytaniu tekstu pozwoliłam grupie na opowiedzenie jeszcze raz historii swoimi słowami/ opowieść tworzona była przez osoby zgłaszające się/. Gdy dochodziliśmy momentu, kiedy to pan Peadobay prosi Tome’go, (który źle ocenił sytuację zabrania przez nauczyciela jabłka ze straganu i rozniósł plotkę) podobnie jak w tekście książki rozrzucone zostały pióra. Uczestnicy ocenili, że faktycznie trudno je na nowo pozbiierać.

3. Dlaczego ludzie mówią nieprawdę?

To pierwsze zadanie, jakie mieli wykonać uczniowie w swoich grupach. Na przygotowanych przeze mnie papierowych piórkach miała znaleźć się jedna odpowiedź. Po grupowych dyskusjach nastąpiło prezentowanie wyników. Co zapisali uczestnicy?

- Żeby zrobić przykrość,
- Dla sensacji, którą podzielimy się z innymi,
- Aby sobie ulżyć,
- Z zazdrości, z zemsty,
- Bo chcemy być podobni do innych,
- Aby odsunąć od siebie jakąś sprawę,
- Bo chcąc być lepsi,
- Żeby zniszczyć komuś opinię,
- Żeby skrzywdzić kogoś obok,
- Są niechciani przez nas,
- Bo nie chcą być gorsi.

4. Czy wiesz czy to portret oraz scenki z własnego życia.

Ponownie uczestnicy w swoich grupach dostali kolejne zadania. Pierwsze z nich polegało na narysowaniu swojego schematycznego portretu oraz zapisaniu trzech sposobów spędzania czasu wolnego. Następnie wymieniali te informacje w parach. Następowala wymiana kartek z portretami i kolejna wymiana informacji. Na koniec każdy uczestnik zdawał relację co lubi robić w czasie wolnym osoba z portretu i dopasowywał te informacje do któregoś kolegi, koleżanki z klasy. To zadanie wywołało wiele radości, ale również pozwoliło na odkrycie nieznanych faktów z życia danej osoby. Kolejne zadanie polegało na przygotowaniu scenki darmowej. Były to m.in.: „Kasia spotyka się z Markiem”; „Julia ściąga na sprawdzianach”; „Mariola ma niemodne ciuchy”; „Zuzia ogląda głupie filmiki na Tik Toku”.

Następnie omówiliśmy przygotowane scenki, rozmawialiśmy o odczuciach osoby, która jest pomawiana w plotce oraz o tym, czy takie sytuacje zdarzają się rzadko czy też często. Okazuje się niestety, że ten temat jest bardzo aktualny w życiu codziennym tej klasy. Dzieje się to zarówno w rozmowach korytarzowych, ale też różne sytuacje klasowe przedstawiane są w innym – często przeznaczonym świetle w domu rodzinnym. Narzędziem do szerzenia plotki jest także telefon. Warto było zwrócić na to uwagę.

5. „Głuchy telefon”.

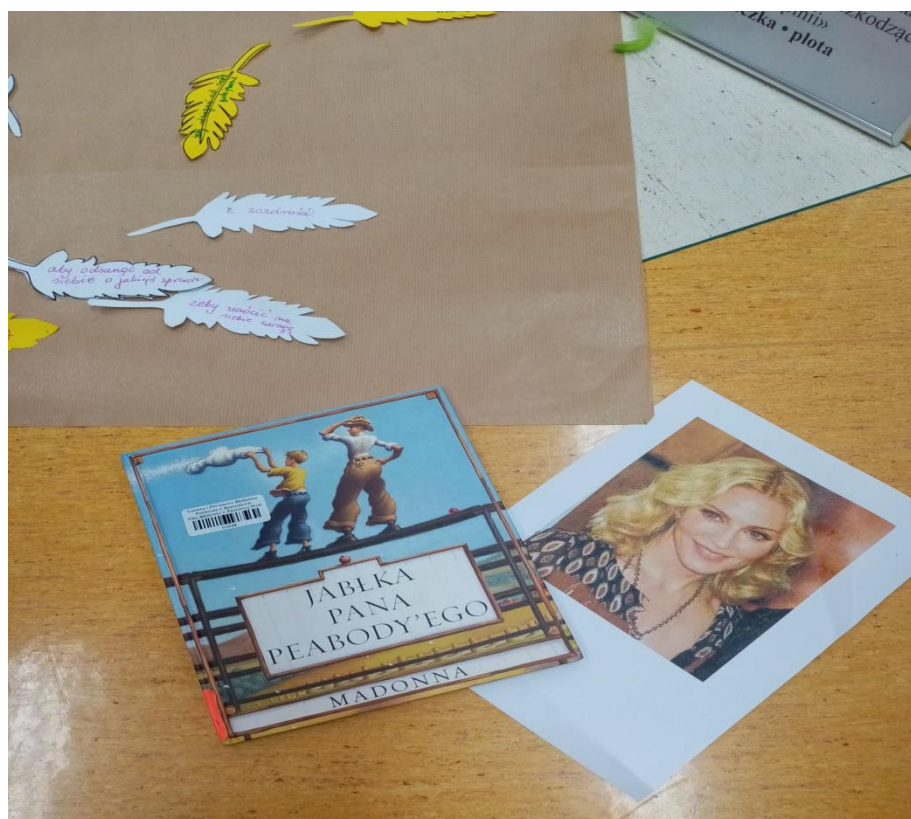
Ta popularna zabawa stała się punktem wyjścia do zobrazowania jak prosta informacja może być przeinaczona, źle zrozumiana i odtworzona, często staje się fałszywą. Uczestnicy tego zadania wykonywali je w swoich grupach. Uczestnicy pojęli zasady tworzenia plotki. Ale trudno powiedzieć, czy do końca zrozumieli jak bardzo można kogoś zranić używając tego narzędzi w budowaniu swoich relacji społecznych.

6. Okiem eksperta, czyli jak radzić sobie z plotką klasową?

Poprosiłam naszą ekspertkę o podsumowanie tej części zajęć. Uwagi pani psycholog były następujące:

Plotka funkcjonuje w życiu różnych grup (wśród dorosłych, a także w grupach rówieśniczych). Często powstaje w wyniku niedopowiedzeń, pominięcia części informacji, czy zmiany kontekstu. To pokazało zadanie „Głuchy telefon”.

W życiu klasowym plotka powstaje często dla zbudowania relacji rówieśniczych. Ktoś, kogo nie chce się mieć w swoim towarzystwie może paść ofiarą plotki, pomówienia, oszczerstwa. Bowiern zasadniczą cechą plotki są jej intencje.

Po spotkaniu: mam nadzieję, że spotkanie to uwarżliwiło niektórych uczniów. Ja swoim staraniem dołożyłam jeden patyczek do ich wychowania. Bowiern „dziecko jest jak walizka- to z niej wyjmiesz, co do niej włożysz” / I. Koźmińska, E. Olszewska, Z dzieckiem w świat wartości. Świat Książki, Warszawa 2015, s. 54.

Opracowała: Krystyna Wójtowicz,

Gminna i Powiatowa Biblioteka Publiczna w Rzecznowie